

Till
Barn- och utbildningsnämnden

För kännedom:
Kommunfullmäktige

Grundläggande granskning 2017

Kommunallagen (KL 9 kap 9§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning uppföljning och kontroll av verksamheten.

I årets grundläggande granskning frågor ställts till nämnden med begäran om skriftligt svar. Revisorerna har vid träff med presidiet för respektive styrelse och nämnd ställt kompletterande samt samlat in underlag som styrker svaren i enkäten.

Vår sammanfattande bedömning är att barn- och utbildningsnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Den bifogade rapporten har antagits vid revisionsammansamlingen 2018-04-16.

Bifogad rapport kommer att finnas tillgängligt på kommunens hemsida under "Revisorer".

För revisionen i Arboga kommun

Jan Erik Isaksson
Ordförande

Grundläggande granskning – Barn- och utbildningsnämnden

Revisionsrapport
Arboga kommun

KPMG AB

2018-04-09

Antal sidor 10

Arboga kommun
Grundläggande granskning – Barn- och utbildningsnämnden

2018-04-09

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	2
3	Syfte och revisionsfråga	2
4	Avgränsningar	2
5	Revisionskriterier	2
6	Ansvarig nämnd	2
7	Projektorganisation/granskningsansvarig	3
8	Metod	3
9	Resultat	3
9.1	Enkät	3
9.2	Övriga frågor	6
9.3	Möte med Barn- och utbildningsnämndens presidium	7
10	Sammanfattande kommentarer	9

1 Sammanfattning

Kommunallagen (KL 9 kap 9§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

2 Inledning/bakgrund

Kommunallagen (KL 9 kap 9§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

3 Syfte och revisionsfråga

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning uppföljning och kontroll av verksamheten.

I årets grundläggande granskning frågor ställts till nämnden med begäran om skriftligt svar. Revisorerna har vid träff med presidiet för respektive styrelse och nämnd ställt kompletterande samt samlat in underlag som styrker svaren i enkäten.

Informationen från träffar med respektive presidie beaktas även vid revisionernas riskanalys inför år 2018.

4 Avgränsningar

Grundläggande granskning till den del som avser delårsbokslut och årsbokslut redovisas i särskilda rapporter.

5 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

— kommunallagen

6 Ansvarig nämnd

Iakttagelserna i denna rapport avser Barn- och utbildningsnämnden.

Rapporten är faktagranskad av socialchef.

7 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har utförts av Karin Helin Lindkvist kundansvarig och certifierad kommunal revisor.

Kommunens revisorer har deltagit i träffar med presidiet.

8 Metod

- Enkät ställd till nämnden
- Intervju med presidiet
- Dokumentstudier av underlag erhållits av nämnden.

Då mötet genomfördes under slutet av 2017 kan det skett förändringar sedan granskningen genomfördes.

9 Resultat

9.1 Enkät

9.1.1 Målstyrning

1	Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten	Ja	Nej	Del-Vet ej vis	Kommentarer
	Har nämnden/styrelsen fastställt målen	Ja			
	Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara	Ja			Finns i mål och budget

Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser	Ja			Nämnden följer resultaten vid helår, delår, dialogmöten mm Kvalitetsrapport upprättas per helår
--	----	--	--	--

Kommentarer/ Bedömning av inkomna underlag

Vi kan konstatera att nämnden har mål med mått som är kopplade till fullmäktiges övergripande mål.

9.1.2 Ekonomistyrning

2	Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering	Ja	Nej	Delvis	Vet ej	Kommentarer
	Budget-prognos-utfall	Ja				
	Tillfredsställande frekvens och kvalitet på rapporteringen	Ja				Varje månad
	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser	Ja				Delegation på omfördelningar av nämnden samt rapport och information till au och nämnd när sådant sker.

Det prognosticerade resultatet i delårsrapporten var -5 mkr som nämnden jobbade för att komma till rätta med under hösten.

Orsakerna till detta var flera men bland annat resultatet på köp/sälj på gymnasiet som man inte vet mycket om förens i september månad, vidare hölls vakanta tjänster otillsatta under hösten för att hålla kostnaderna nere, för att komma i balans med budget. Även migrationsverkets ändrade system för utbetalning av bidrag för asylsökande hade en inverkan i positiv riktning vad gäller det slutliga resultatet.

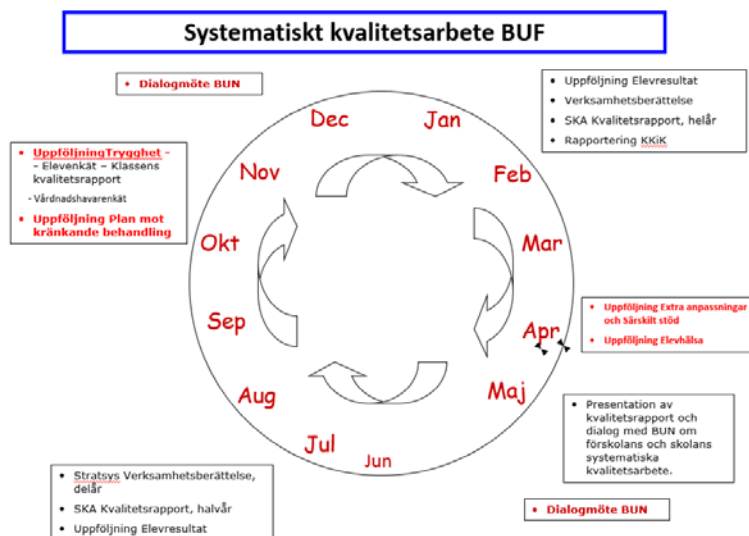
Kommentarer/ Bedömning av inkomna underlag

Nämndens prognos i samband med delårsrapporten visade på – 5,0 Mkr. Nämndens resultat 2017 uppgick till + 0,06 Mkr. I årsredovisningen ges ingen förklaring till

skillnaden mellan prognos och resultat och vi menar att det vore en fördel om det redovisas på ett tydligare sätt.

9.1.3 Uppföljning av intern kontroll

3	Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning	Ja	Nej	Delvis	Vet ej	Kommentarer
	Finns en övergripande struktur i kommunen (reglemente/riktlinjer) för intern kontroll	Ja				Ja, internkontrollplan samt SKA, årshjul
	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen	Ja				Se internkontrollplan.
	Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys	Ja				Se dokumentation.
	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	Ja				Se dokumentation.
	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	Ja				Vid behov.

Kommentarer/ Bedömning av inkomna underlag

Vi kan konstatera att nämnden har internkontrollplan som innehåller en dokumenterad riskanalys.

9.2 Övriga frågor

Nedan redogörs för nämndens skriftliga svar på frågorna.

9.2.1 Riskanalys och "hot" mot verksamheten på kort och lång sikt

- Ekonomi
- Kompetensförsörjning
- Barn- och elevprognos

9.2.2 Nämndens största utmaning och/eller viktigaste fråga under 2017/2018

- Ekonomi, ska mötas genom att fortsätta utbilda och säkra prognoser. Fonder för verksamheten.
- Kompetensförsörjning ska mötas genom följa rekryteringsplanen
- Byggnationer ska mötas genom att upprätta och följa projektplaner

9.2.3 Hur avser nämnden att möta den viktigaste utmaningen och/eller den viktigaste frågan under 2017/2018?

Se ovan.

9.2.4 Hur ser planeringen ut för att säkerställa lokalförsörjningen till skola och förskola?

- Enligt lokalförsörjningsplanen
- Behovsanalys, beslut i BUN, beslut i KSAU, KS och KF
- Beslut i BUN; förskolan Marknaden, Gäddgårdsskolan, Norrgården, ombyggnation av kök på Vasagymnasiet och Nybyholmsskolan

9.2.5 Vilka åtgärder har vidtagits för att motverka sjukfrånvaron? Har ni kunnat se några effekter?

- Låg nivå
- Ökar något
- Åtgärder; medarbetarsamtal, Avonova, "förstadagsintyg"
- Planera för undvika sjukskrivningar, byta arbetsplats inom kommunen och förvaltningen.

9.3 Möte med Barn- och utbildningsnämndens presidium

Nedanstående redogörelse är vad Barn- och utbildningsnämndens presidium och barn- och utbildningschef framförde vid mötet med revisorerna:

Varje chef skriver en kvalitetsrapport där de redogör för hur de arbetat för att uppnå målen.

De kommunala målen är inlagda i Stratsys. I kvalitetsrapporten finns också med de nationella målen. Vid mötet framförs att det är väldigt viktigt att förvaltningen har en ekonom som är anställd i förvaltningen. De har arbetat mycket med att utbilda cheferna i hur de ska arbeta med ekonomiska prognoser. I början på året prognostiserades ett underskott. Novemberprognosen visade på att nämnden skulle uppnå en budget i balans för 2017. Alla chefer träffar ekonomen regelbundet.

Barn- och utbildningschefen har fått delegation på att göra budgetomfördelningar inom förvaltningen. Förvaltningen rapporterar till nämnden vilka åtgärder de gör och vilka prognoser de gör.

Ett problem är Migrationsverkets sena utbetalningar av de statliga ersättningarna för flyktingmottagande vilket blir en stor osäkerhetsfaktor.

Internkontrollplan fastställs årligen. I internkontrollplan 2017 är det tre punkter som nämnden valt att kontrollera samt tre punkter som är gemensam kontrollpunkter för alla nämnder. Om det är punkter i internkontrollplanen som man bedömer fungerar bra så tas punkten bort i planen nästa år.

Nämndens systematiska kvalitetsarbete är också en form av internkontroll. Chefen har möte med nämnden där de redovisar sina kvalitetsrapporter och sina bedömningar av utvecklingen inom de verksamhetsområde som chefen ansvarar för.

Förvaltningen arbetar med enkäter. Det är svårast med svarsfrekvensen hos föräldrar. När det gäller elever så besvarar de enkäten under skoltid så där har de i de närmaste 100 % svarsfrekvens. Enkäter ställs till elever i alla årskurser.

Arboga kommun

Grundläggande granskning – Barn- och utbildningsnämnden

2018-04-09

S.k. Swotanalyser har gjorts för att identifiera risk och hot i verksamheten. Den största frågan för verksamheten är hur de ska klara kompetensförsörjningen. En rekryteringsplan har tagits fram. I denna finns bland annat frågor som: Hur kan man utbilda befintlig personal, hur kan man göra arbetet attraktivt, hur ska de arbeta mot utbildningsanordnare. Ett samarbete har bedrivits med Karlstads universitet vilket är ett sätt att göra Arboga kommun till attraktiv arbetsgivare.

En ny reform gällande lärarutbildningen innebär att man har övningsskolor och övningsförskolor där studenter kan göra sin arbetsplatsförlagda praktik. Arboga kommun har en övningsförskola.

Förvaltningen har en egen vikariehanteringsfunktion av korttidsvikarier.

Arbogas kompetensförsörjningsproblem är samma som i många andra kommuner.

Generellt är det lättare att rekrytera till de lägre årskurserna i grundskolan samt i gymnasieskolan.

Att kunna göra riktiga barn- och elevprognoser är en stor utmaning. Kommunen har sagt att kommunen ska öka med 50 invånare och då måste Barn- och utbildningsnämnden bedöma vad det innebär för deras verksamhet.

En utmaning är att de blir allt mer beroende av fonder och statsbidrag vilket ger en ekonomisk osäkerhet.

Nämnden har fattat beslut om ny förskola, Marknaden.

Sjukfrånvaron ligger på en låg nivå men har ökat något under hösten.

I förvaltningen har de fokus på den psykosociala arbetsmiljön.

Då det är en relativt stor förvaltningen finns möjligheter att byta arbetsplats om en medarbetare som har behov av det. Även inom kommunen finns det möjligheter att vid behov byta arbetsplats.

Kommunen har möjlighet att köpa en omställningsutbildning för personer som inte klarar att arbeta i kommunens verksamhet.

Arboga kommun

Grundläggande granskning – Barn- och utbildningsnämnden

2018-04-09

10 Sammanfattande kommentarer

Vi bedömer att arbetet med den interna kontrollen och målstyrningen sker på ett tillfredsställande sätt. Nämndens prognos i samband med delårsrapporten visade på – 5,0 Mkr. Orsaken till det prognostiserade underskottet var enligt delårsrapporten fler barn, elever och studerande vilket gav högre kostnader för personal och lokaler än budgeterat. Nämndens resultat 2017 uppgick till + 0,06 Mkr. I årsredovisningen ges ingen förklaring till skillnaden mellan prognos och resultat. Vi vill dock påtala denna skillnad kan tyda på att nämndens ekonomiska kontroll behöver stärkas.

2018-04-09

KPMG AB

Karin Helin Lindkvist
Certifierad kommunal revisor